

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
первинної акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми **Фізична реабілітація**
щодо підготовки фахівців з вищою освітою
зі спеціальності **227 Фізична реабілітація**
(Фізична терапія, ерготерапія)
галузі знань **22 Охорона здоров'я**
другого (магістерського) рівня вищої освіти
у Херсонському державному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» і Наказу Міністерства освіти і науки України № 397-л від 08.12.2017 р. «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

голова комісії:

Богдановська завідувач кафедри фізичної реабілітації
Надія Василівна Запорізького національного університету, доктор
біологічних наук, професор, голова комісії;

член комісії:

Єжова Ольга завідувач кафедри фізичної реабілітації та
Олександрівна спортивної медицини Медичного інституту
Сумського державного університету, доктор
педагогічних наук, кандидат біологічних наук,
професор

розглянула подані Херсонським державним університетом матеріали та провела перевірку і дала експертну оцінку результатів підготовки фахівців-магістрів освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія).

У ході перевірки експертна комісія ознайомила з організацією освітнього процесу та його методичним забезпеченням, провела контрольні роботи, проаналізувала науково-педагогічний потенціал, ознайомила з організацією наукових досліджень, вивчила матеріально-технічну базу, на якій здійснюється підготовка фахівців.

У ході перевірки стану справ освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) у Херсонському державному університеті комісія встановила наступне:

Голова експертної комісії

Н.В. Богдановська

1. Загальна характеристика Херсонського державного університету

Херсонський державний університет – вищий навчальний заклад, розташований за адресою м. Херсон, вул. 40 років Жовтня (Університетська), 27 (тел. (0552)32-67-05, (0552)32-67-54; факс (0552) 49-21-14. Юридична адреса: м. Херсон, вул. 40 років Жовтня (Університетська), 27; адреса Web-сайту [www.ksu.ks.ua.](http://www.ksu.ks.ua), e-mail: [office@ksu.ks.ua.](mailto:office@ksu.ks.ua)

Херсонський державний університет був заснований у 1917 році на базі евакуйованого в Херсон Юр'євського Учительського інституту. З 2002 року навчальний заклад набув статусу Херсонського державного університету (Розпорядження Кабінету Міністрів України № 641 від 16 листопада 2002 року «Про утворення Херсонського державного університету», наказ МОН України від 28.11.2002 № 680).

Університет має IV рівень акредитації, функціонує на умовах загальнодержавної форми власності, підпорядкований Міністерству освіти і науки України та здійснює освітню діяльність відповідно до Статуту ХДУ (затверджено наказом МОН України від 13.04.2016 № 430).

До структури університету входять 12 факультетів, 50 кафедр, з яких 39 – випускових.

Згідно з ліцензією на надання освітніх послуг (серія АЕ № 636409 від 18.05.2015 р.), наказом МОН України від 22.05.2017 № 102-л та витягом з ЄДЕБО серія ВО № 00048-004801 університет готує фахівців за першим (бакалаврським) рівнем з 17 галузей знань 51 спеціальності (предметної спеціальності), за другим (магістерським) рівнем – з 15 галузей 41 спеціальності (предметної спеціальності).

Контингент студентів станом на 01.10.17 складає 6085 осіб (4194 – очна (денна) форма навчання, 1891 - заочна форм навчання).

Станом на 01.10.2017 чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями складає: всього – 549 осіб; з них працюють за основним місцем роботи – 486 (88,6 %) осіб; серед них: докторів наук 61 (11,2%), професорів та осіб, що до них прирівнюються – 45 (8,2%) осіб (за основним місцем роботи – 52 (10,7%) та 40 (8,3%) осіб відповідно), кандидатів наук 329 (60%) осіб, доцентів та осіб, що до них прирівнюються – 232 (58,9%) осіб (за основним місцем роботи – 312 (64,2%) та 221 (45,5%) особа відповідно).

Серед викладачів університету почесні академіки українських і міжнародних галузевих академій, понад 40 осіб мають почесні звання у сферах професійної діяльності, зокрема народні художники і народні артисти; заслужені художники, заслужені артисти та заслужені тренери України, заслужені працівники у галузях освіти, науки і техніки, економіки, юриспруденції, культури тощо.

З метою реалізації системи ступеневої освіти ХДУ співпрацює з навчальними закладами I-II рівнів акредитації в умовах навчально-науково-виробничих комплексів: «Херсонський державний університет – Херсонське вище професійне училище ресторанного господарства», «Херсонський

державний університет – Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф. Бенюковського», «Херсонський державний університет – Херсонське вище училище фізичної культури», «Херсонський державний університет – Херсонський політехнічний коледж Одеського національного політехнічного університету».

Задля підготовки висококваліфікованих кадрів науково-педагогічних працівників в університеті діє докторантура, яка нараховує 3 спеціальності (035 Філологія, 014 Середня освіта (українська мова), 014 Професійна освіта) з двох галузей наук: педагогічних та гуманітарних. У докторантурі навчається 9 докторантів, з яких 6 осіб – провідні доценти ХДУ та 3 особи навчається за цільовим призначенням.

В аспірантурі ведеться підготовка з 12 галузей наук: юридичних, педагогічних, філологічних, біологічних, історичних, технічних, економічних, хімічних, психологічних, фізико-математичних, ветеринарних і фізичного виховання та спорту. Зараз в аспірантурі навчається 108 аспірантів за 35 науковими спеціальностями (за переліком 2010 року) та 14 ліцензованими спеціальностями (Перелік 2015 року).

У ЗВО працюють 16 наукових шкіл професорів Бойка М.Ф., Шарко В. Д., Пентиліук М.І., Федяєвої В. Л., Стратонова В.М., Барбіної Є.С., Белехової Л. І., Андреєва В. М., Блинової О.Є., Дмитренко Т.О., Заблоцької О.О., Михайловської Г.О. та ін.

Процесу активізації захистів кандидатських та докторських дисертацій сприяє наявність в Херсонському державному університеті Спеціалізованих вчених радах по захисту докторських та кандидатських дисертацій з 5 спеціальностей, а саме:

1) Спеціалізована вчена рада по захисту докторських дисертацій Д 67.051.03 зі спеціальностей: 13.00.02 – Теорія та методика навчання (українська мова), 13.00.02 – Теорія та методика навчання (російська мова);

2) Спеціалізована вчена рада по захисту кандидатських дисертацій К 67.051.02 зі спеціальностей 13.00.04 – Теорія та методика професійної освіти, 13.00.02 – Теорія та методика навчання (математика);

3) Спеціалізована вчена рада по захисту кандидатських дисертацій К 67.051.05 зі спеціальностей 10.02.04 – Германські мови.

В університеті постійно виконуються наукові та науково-технічні роботи як за рахунок державного бюджету, так і за рахунок коштів замовників, 35 ініціативних НДР зареєстровані в УкрІНТЕІ.

За 2014-2017 роки на базі ХДУ проведено 193 наукових заходи різних рівнів, серед них міжнародного рівня – 45.

За звітний період викладачі університету захистили 58 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук та 18 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Середній відсоток викладачів, які проходять стажування або підвищують кваліфікацію, щорічно перевищує 22 %.

Викладачі університету мають публікації у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus. У рейтингу закладів вищої

освіти України за показниками наукометричної бази даних Scopus ХДУ посідає 73 місце серед університетів України. Кількість публікацій у Scopus - 126, кількість цитувань у Scopus - 211, Індекс Гірша (h-індекс)- 8.

Протягом 2014-2017 рр. викладачами ХДУ отримано 12 патентів України на винаходи та корисні моделі, 146 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

В університеті працювали 32 ініціативні науково-дослідні лабораторії. У 2014 році у ХДУ створено науково-практичний центр корекції, реабілітації та розвитку дітей та молоді.

За останні 3 роки для участі у Всеукраїнській студентській олімпіаді відряджено 197 осіб, з них переможцями стали 23 студенти, що складає 11,67% від загальної кількості учасників. За останні 3 роки на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук відправлено 176 наукових робіт студентів, призові місця отримали 61 студентська робота, що складає 34,66% від загальної кількості.

Основними міжнародними партнерами, з якими ХДУ підтримує робочі зв'язки, є такі зарубіжні установи: Поморська академія (м. Слупськ, Польща); Університет імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща); Академія ім. Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща); Вища економічна школа (м. Бидгощ, Польща); Університет Альпен-Адрія (м.Клагенфурт, Австрія); Євангельський Фрьобельсемінар (м. Кассель, Німеччина); Стокгольмський університет (м. Стокгольм, Швеція); Університет Коменського (м. Братислава, Словаччина); Барановичський державний університет (м. Барановичи, Республіка Білорусь); Гродненський державний університет імені Янки Купали (м. Гродно, Республіка Білорусь); Батумська державна морська академія (м. Батумі, Грузія), Варненський Вільний Університет ім. Чорноризця Храбра (м. Варна, Болгарія), Шуменський університет «Єпископа Костянтина Преславського» (Болгарія).

ХДУ має понад 35 діючих угод про співпрацю з вишами-партнерами. На базі ХДУ існує відділ міжнародних зв'язків, що сприяє налагодженню контактів із різними закордонними вишами та організаціями.

Реалізація програм «Подвійний диплом» є пріоритетним напрямом розвитку ХДУ. Впродовж 2017 року отримали дипломи студенти факультетів фізичного виховання та спорту і дошкільної та початкової освіти, які навчалися за програмою «Подвійний диплом» на базі Університету Економіки (м. Бидгощ, Польща) та Поморської академії м. Слупськ (Польща).

ХДУ співпрацює з європейськими партнерами в рамках міжнародних проектів Темпус, Ev. Froebelseminar Partnership (Партнерство зі спеціалізованим училищем Євангелічний Фрьобельсемінар), бере участь у грантових проектах.

При Херсонському державному університеті функціонують Херсонський Академічний ліцей імені О. Мішукова Херсонської міської ради, центр післядипломної освіти, центр довузівської підготовки та роботи з

іноземними громадянами.

Бібліотека є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету.

Наукова бібліотека ХДУ бере участь у створенні бази даних «Україніка наукова» та її паперового варіанту Українського реферативного журналу «Джерело».

Бібліотека Херсонського державного університету є обласним методичним центром бібліотек ЗВО державної форми власності.

Матеріально-технічна база університету представлена 6 навчальними корпусами, навчальними майстернями, 3 гуртожиткам. В університеті функціонують: музей наукових колекцій, музей історії ХДУ, обсерваторія, виставкова зала, студія звукозапису, редакційно-видавничий відділ, актові та спортивні зали, спортивні майданчики різного призначення, їдальні, буфети, пункти гарячого харчування, приміщення для педагогічного персоналу та адміністративно-технічного призначення. Усі навчальні корпуси університету, гуртожитки обладнані пандусами.

ХДУ має розгалужену інформаційну мережу, на території університету та гуртожитків функціонує система Wi-Fi, яка забезпечує безкоштовний цілодобовий доступ до Інтернету.

З метою розвитку творчих здібностей студентів та викладачів організовано у складі гуманітарного відділу Український культурний центр, при якому працюють художні колективи. Студентські колективи є учасниками та призерами творчих конкурсів та фестивалів як державного, так і міжнародного рівнів.

Для реалізації потреб студентів, викладачів та співробітників при університеті функціонують психологічна служба та юридична клініка.

Документи для здійснення освітньої діяльності:

Сертифікат про акредитацію: серія РД – IV № 2270507, виданий відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 року протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 р. № 2642-Л), термін дії до 1 липня 2019 р.

Висновок: надані ХДУ документи на право здійснення освітньої діяльності є чинними. Заклад вищої освіти має необхідні умови та інфраструктуру для здійснення освітньої діяльності.

2. Формування контингенту студентів

Професорсько-викладацький склад кафедри фізичної терапії та здоров'я людини приділяє багато уваги формуванню контингенту студентів спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія). Викладачі використовують наступні напрями, форми і методи профорієнтаційної роботи:

1. Херсонське вище училище фізичної культури I-II рівня акредитації, філія училища в м. Скадовську. Викладачі кафедри регулярно здійснюють профорієнтаційну роботу зі спортивно-обдарованою молоддю, регулярно проводять співбесіди на виховних годинах, а також виступають на педрадах.

Доцент Васильєва Н.О., за сумісництвом, є викладачем училища та викладає дисципліни «Основи наукових досліджень», «Фізіологія людини», що дає змогу ефективніше проводити профорієнтаційну роботу.

2. Херсонський базовий медичний коледж. Профорієнтаційна робота в цьому закладі освіти здійснюється шляхом участі викладачів кафедри у їх освітньому процесі (Дні відкритих дверей, презентації спеціальності «Фізична реабілітація», педради, тощо).

Випускники цих училищ поповнюють контингент студентів на бакалавріаті і, відповідно, можуть збільшувати контингент для магістратури.

3. Викладачі кафедри проводять профорієнтаційну роботу серед студентів як Херсонського державного університету, так і інших вишів України. Залучають до навчання випускників СВО «бакалавр» та освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» непрофільних спеціальностей.

Важливу роль відіграють виступи декана факультету природознавства, здоров'я людини і туризму доцента Глущенко І.І. та завідувача кафедри фізичної терапії здоров'я людини, доцента Гурової А.І. на телебаченні, радіо та в пресі.

Якісні і кількісні показники прийому студентів (кількість осіб, прийнятих на навчання, динаміка змін контингенту студентів), конкурс абітурієнтів свідчать про те, що спеціальність 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) є на сьогодні високореєтрированою. Кафедра фізичної терапії та здоров'я людини ХДУ в Херсонській області є єдиним науковим осередком, що готує випускників зі спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) за ступенем вищої освіти «бакалавр» та «магістр».

Заходами, спрямованими на розвиток спеціальності та збереження контингенту є профорієнтаційна робота з базовими школами, гімназіями, коледжами, училищами, ЗВО України, робота зі ЗМІ, Херсонською обласною державною адміністрацією, лікувальними установами міста, де проходять практику студенти спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) тощо.

Ліцензований обсяг прийому відповідно наказу Міністерства освіти і науки України від 17.05.2016 № 966 л складає для рівня вищої освіти «Магістр» – 20 осіб.

Обсяг державного замовлення на підготовку фахівців за спеціальністю 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) визначається відповідно до загального обсягу, що встановлюється Міністерством освіти і науки України. *Перевищення ліцензованого обсягу прийому на навчання не встановлено.*

На сьогоднішній день на денній формі навчання за рівнем вищої освіти «Магістр» спеціальності 227 Фізична реабілітація навчається 7 осіб (II-М курс), на спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія – 10 осіб (I-М курс), за рахунок держбюджету – всього 11 на обох курсах, за кошти фізичних та юридичних осіб – всього 6 осіб. На заочній формі за рівнем вищої освіти «Магістр» спеціальності 227 Фізична реабілітація навчається 7 осіб (II-М

курс), на спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія – 10 осіб (I-III курс), усі – за кошти фізичних та юридичних осіб.

Конкурс на місця держзамовлення у 2017 році на рівень вищої освіти «Магістр» склав 2 особи на місце.

Проведений аналіз формування контингенту засвідчує конкурсну ситуацію та потребу в фахівцях заявленої спеціальності в даному регіоні.

3. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Підготовку фахівців ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) галузі знань 22 Охорона здоров'я забезпечують спеціалісти 5 кафедр, а саме:

1. Кафедра фізичної терапії та здоров'я людини;
2. Загальноуніверситетська кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук;
3. Загальноуніверситетська кафедра мовної освіти;
4. Кафедра теорії та методики фізичного виховання;
5. Кафедра економіки, фінансів і підприємства.

Загалом, процес підготовки магістрів здійснюють 14 викладачів, серед яких на постійній основі працюють 13, що складає 93 % від загальної чисельності, за сумісництвом 1, що складає 7 % від загальної чисельності. З них на постійній основі:

- докторів наук, професорів – 2 особи (14 %);
 - кандидатів наук, доцентів – 8 осіб (58 %);
 - кандидатів наук, старших викладачів – 2 особи (14 %);
 - викладачів – 1 особа (7 %);
- за сумісництвом:
- докторів наук, професорів – 1 особа (7 %);

Випусковою є кафедра фізичної терапії та здоров'я людини, до складу якої входить 10 осіб, з яких на постійній основі працюють 8 викладачів, кандидатів наук, що складає 100 % від загальної чисельності, 1 особа на засадах внутрішнього сумісництва, 1 особа – зовнішній сумісник – Заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор кафедри Ромаскевич Ю.О., головний лікар КЗ «Херсонський обласний центр громадського здоров'я».

Згідно плану щорічно здійснюється підвищення кваліфікації викладачів на базі провідних закладів вищої освіти і наукових установ та підприємств України.

Експертна комісія засвідчує відповідність науково-педагогічної спеціальності викладачів (вища освіта, наукова спеціальність, науковий ступінь, вчене звання, стажування) дисциплінам, які вони викладають; обсяг лекційних годин та кількість навчальних дисциплін на одного викладача не перебільшує нормативу ліцензійних вимог (250 годин та 5 дисциплін відповідно).

Голова експертної комісії

Н.В. Богдановська

В цілому експертна комісія дійшла висновку, що аналіз якісної характеристики кадрового складу випускової кафедри спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) свідчить про те, що вони мають достатній рівень кваліфікації для здійснення підготовки зазначених фахівців та відповідають державним вимогам та умовам акредитації.

4. Зміст підготовки фахівців

Мета освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) галузі знань 22 Охорона здоров'я – оволодіти знаннями з фізичної терапії та ерготерапії з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації осіб різного віку та можливостей до умов оточуючого середовища. Особливість освітньо-професійної програми – інтегрована підготовка, що поєднує практичну спрямованість навчання на фізичну терапію та ерготерапію людей при різних нозологіях.

Освітньо-професійна програма «Фізична реабілітація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) галузі знань 22 Охорона здоров'я містить компетентності фахівця, результати навчання та є нормативним документом, у якому визначаються нормативні термін та зміст навчання, нормативні форми атестації здобувачів вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Фізична реабілітація» підготовки фахівців затверджена вченою радою ХДУ (протокол № 3 від 30.10.2017 р.) та наказом в.о. ректора університету № 751-Д від 07.11.2017 р.

На підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки «Магістра» розроблений навчальний план, який є нормативним документом, що визначає перелік, послідовність та обсяг вивчення навчальних дисциплін, конкретні форми проведення занять, форми контролю знань і умінь, графік навчального процесу.

Навчальний план підготовки магістра за освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація» схвалений вченою радою ХДУ протокол № 3 від 30.10.2017 року та затверджений наказом в.о. ректора університету.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожен навчальний рік розробляються робочі навчальні плани, які щорічно затверджуються наказом ректора після розгляду їх вченою радою університету.

Складовими навчального плану є: нормативні навчальні дисципліни, вибіркові навчальні дисципліни (встановлені ХДУ з урахуванням потреб регіону, можливостей навчального закладу та інтересів особи). Херсонський державний університет в межах числа кредитів, відведених на підготовку фахівця відповідного освітнього рівня, визначає кількість аудиторних годин (лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття) та кількість годин, що відводяться на самостійну роботу студентів.

Голова експертної комісії

Н.В. Богдановська

Вибіркова частина навчального плану представлена дисциплінами самостійного вибору студента.

Навчальним планом підготовки магістра за освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація» за спеціальністю 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) передбачена виробнича практика у 3 семестрі, яка триває 4 тижні та переддипломна практика – 5 тижнів.

Практика проходить відповідно до Положення про проходження практики студентами ХДУ і розробленими на його основі наскрізною і робочими програмами, які передбачають: мету, завдання, основний зміст практики, критерії оцінювання досягнень студентів, методичні рекомендації, перелік документів, що регламентують практику.

Основними базами практики є: КЗ «Херсонська міська клінічна лікарня імені О.С. Лучанського», КЗ «Херсонська міська клінічна лікарня імені А. і О. Тропіних», КЗ «Херсонський обласний центр громадського здоров'я», Херсонський обласний кардіологічний диспансер, Херсонський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів, Херсонська дитяча обласна клінічна лікарня, ТОВ «Міжнародний дитячий медичний центр «СКІФОС», з якими укладені угоди про співпрацю та проведення практики. Виробнича практика нормативного циклу навчального плану на момент роботи експертої комісії виконана.

У ХДУ для атестації здобувачів вищої освіти за освітнім рівнем «Магістр» студент-випускник спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) складає, у письмовій формі, фаховий іспит, який складається із двох модулів:

1. Інноваційні засоби реабілітації;
2. Фізична реабілітація неповносправних осіб.

Кожен з модулів атестації оцінюється окремо (за національною, європейською та 100-бальною системами), про що робиться відповідний запис у заліковій книжці студента, протоколі засідання екзаменаційної комісії та додатку до диплому.

Крім фахового іспиту студент-випускник на завершальному етапі підготовки захищає дипломну роботу. Студентам надається право запропонувати свою тему дипломної роботи з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Дипломні роботи виконуються усіма випускниками незалежно від форми навчання. На кожную дипломну роботу студентів складається відгук наукового керівника та рецензія фахівців ЗВО. Захист дипломної роботи проводиться на відкритих засіданнях екзаменаційних комісій. Дипломні роботи зберігаються у бібліотеці ХДУ.

Структура та зміст підготовки фахівців рівня вищої освіти «Магістр» освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) відповідає встановленим вимогам і змісту освітньо-професійної програми.

5. Навчально-методичне забезпечення

Підготовка фахівців спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) забезпечується такими нормативними документами, як: освітньо-професійна програма (ОПП) та навчальним планом, затвердженими в установленому порядку.

На основі цих документів викладачами кафедр, що забезпечують підготовку фахівців за спеціальністю розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін, які включають авторські навчальні та робочі програми, анотовані курси лекційних занять, плани семінарських, лабораторних, практичних занять та завдання для самостійної підготовки студентів, критерії оцінювання навчальних досягнень, тематику та вимоги до виконання дипломних робіт, матеріали до різних форм та видів контролю. У межах університету організовує навчально-методичну роботу та координує діяльність факультетів і кафедр науково-методична рада університету, а у межах факультету діяльність кафедр координує науково-методична рада факультету, яка здійснює свою роботу на основі положення «Про навчально-методичну раду ХДУ», головним завданням якої є вирішення питань організації освітнього процесу, питань методичного забезпечення освітнього процесу у світлі сучасних вимог, організації практики студентів, організації зв'язку випускаючих кафедр із закладами вищої освіти, вивчення та обмін досвідом роботи. У період між засіданнями навчально-методичну роботу здійснює керівництво навчально-методичного відділу, який діє на підставі положення «Про навчально-методичний відділ ХДУ».

Система контролю якості освітнього процесу та критерії оцінок, які використовуються у Херсонському державному університеті відповідають сучасному рівню. Метою контролю є оцінка якості організації та проведення освітнього процесу і його кінцевих результатів, а також подальше вдосконалення форм та методів роботи. Основним завданням системи контролю є оцінка якості засвоєння студентами навчальної інформації у повному обсязі курсів, проведення всіх форм занять для набуття професійних компетенцій. В Херсонському державному університеті контроль якості освітнього процесу здійснюється за національною, 100-бальною шкалами та шкалою ECTS.

Для систематичного спостереження за результатами навчання використовуються 3 види контролю: вхідний, поточний, підсумковий. Професорсько-викладацьким складом кафедри розроблені пакети контрольних завдань для комплексної перевірки з дисциплін фахової підготовки освітнього рівня «магістр». Забезпеченню якості освіти сприяє наявна в Херсонському державному університеті система внутрішнього моніторингу. Предметом моніторингу умов навчання в університеті виступає: освітній процес, інтелектуальний потенціал викладачів, інтелектуальний потенціал студентів, навчальна база. В університеті створено відділ освітнього моніторингу, незалежну експертну комісію із проведення контрольних зрізів знань, на кафедрах створено групи

моніторингу. В освітньому процесі широко застосовується тестова форма контролю навчальних досягнень.

На базі університетської локальної інформаційно-аналітичної програми створено систему електронного деканату, яка дозволяє, окрім друку готових заліково-екзаменаційних відомостей, збереження інформації щодо навчальних планів, навчальних досягнень студентів за багато років, автоматичне отримання результатів щодо рейтингового місця студента в групі, на курсі, факультеті або з певної дисципліни.

Факультет постійно працює над інформаційним та методичним забезпеченням дисциплін, створено картотеку літератури з фаху, яка містить навчально-методичну літературу в електронному вигляді, що допомагає студентам готуватися до занять. Викладачі працюють над питаннями розширення методичного забезпечення: розробляються авторські навчальні програми, методичні рекомендації тощо. На кафедрі ведеться активна робота по створенню підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій.

Існує потреба у сучасних виданнях за фахом, особливо українською мовою. З огляду на це кафедра проводить роботу по придбанню підручників і посібників останніх років видання з основних навчальних дисциплін. Також ведеться робота по створенню фонду електронних підручників. На даний час близько 50% дисциплін кафедри мають такі підручники або довідкові матеріали.

На сайті університету розміщено навчально-методичні матеріали, що дають змогу студентам готуватися до занять, самостійно опановувати окремі теми з навчальних дисциплін.

Самостійна робота студентів повністю забезпечена методичними матеріалами, серед яких слід відзначити певну кількість наукової та навчальної літератури на електронних носіях.

Для самостійного опрацювання та індивідуальної роботи студенти отримують завдання, матеріали для складання проектів, презентацій та написання рефератів. Викладачами кафедри фізичної терапії та здоров'я людини проводиться робота по складанню індивідуальних завдань для контролю за самостійною роботою студентів. Ці завдання орієнтують студента на творчий пошук рішення проблеми, на зв'язок теоретичних знань з практичним їх використанням.

Викладачами кафедри розроблені пакети контрольних завдань для комплексної перевірки з дисциплін нормативної та вибіркової частин навчальних планів.

До атестації здобувачів вищої освіти за рівнем вищої освіти «Магістр» підготовлені методичні розробки, нормативні документи: методичні рекомендації щодо атестації здобувачів вищої освіти спеціальності: 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) всіх форм навчання, програма атестації здобувачів вищої освіти, тематика дипломних робіт.

Отже, навчально-методичне забезпечення освітнього процесу галузі знань 22 Охорона здоров'я рівня вищої освіти «Магістр» спеціальності 227

11

Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) відповідає нормативним вимогам щодо акредитації.

6. Науково-дослідна робота, діяльність аспірантури та міжнародні зв'язки

Наукова діяльність випускової кафедри фізичної терапії та здоров'я людини реалізується згідно з «Концепцією організації науково-дослідної роботи» і є невід'ємною складовою освітнього процесу.

Всі викладачі кафедри фізичної терапії та здоров'я людини працюють в рамках науково-дослідної теми «Відновлення здоров'я людей різних вікових груп шляхом фізичної терапії та застосування новітніх технологій оздоровлення» (Державний реєстраційний № 0117U001766). Основна проблематика – вивчити особливості застосування традиційних та нетрадиційних методів реабілітації при різних нозологіях; особливості технологій фізичної реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату; ефективність застосування фізичної реабілітації у спорті. Створення оптимальних умов для соціально-психологічної підтримки і фізичної реабілітації людей з різними нозологіями та психофізичними вадами розвитку відноситься до найбільш важливих соціальних завдань, оскільки проблеми ресоціалізації, корекції, фізичної та соціальної адаптації населення є актуальною проблемою соціально-орієнтованого суспільства.

Науково-дослідна діяльність і міжнародні зв'язки випускової кафедри фізичної терапії та здоров'я людини проводяться у відповідності з темами, що мають, в більшості випадків, комплексний характер.

Викладачами кафедри фізичної терапії та здоров'я людини за 2015-2017 р. було надруковано 11 статей у фахових виданнях України, в інших виданнях України – 43 статті, 6 статей у закордонних виданнях. Викладацький склад кафедри брав активну участь у 15 міжнародних наукових конференціях та семінарах.

Пріоритетом розвитку випускової кафедри фізичної терапії та здоров'я людини факультету природознавства здоров'я людини та туризму Херсонського державного університету є підготовка і підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу в контексті сучасних вимог.

Склад кафедри посилюється за рахунок запрошення кандидатів наук та фахівців фізичної реабілітації. З 2013 року на кафедрі працює викладачем фахівець фізичної реабілітації Таран І.В. (з 2014 року – кандидат наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю – фізична реабілітація), з 2014 року – кандидат медичних наук, доцент Коньков А.М., з 2015 року – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Годлевський П.М.

Співробітники кафедри постійно покращують свій якісний рівень за шляхом стажування. Так, Карпуніна Ю.В. проходила стажування з 01.12.2015 по 31.05.2016 рр. у Запорізькому національному університеті, на кафедрі здоров'я людини та фізичної реабілітації. Свідоцтво про підвищення кваліфікації № 000-312/15. Доцент Козій Т.П. проходила стажування з 13.10.2016 по 13.04.2017 в Чорноморському державному університеті імені

Голова експертної комісії

Н.В. Богдановська

Петра Могили, кафедра фізичної та медичної реабілітації. Доцент Годлевський П.М. з 18.04.2017 по 18.05.2017 р проходив стажування в Національному університеті водного господарства та природокористування (м. Рівне), на кафедрі здоров'я людини та фізичної реабілітації. Доцент Васильєва Н.О. проходила Міжнародне стажування та підвищення кваліфікації в університеті м. Больцано (Італія, листопад, 2015 р.), м. Херсон, м. Скадовськ, м. Нова Каховка (Україна, 14-18 березня 2016 р.), Польща (24-25 березня 2016 р.), м. Констанція (Румунія, 13-16 червня 2016 р.) в рамках програми Tempus Projektes (543681- Tempus-1-2013-1 DE- Tempus-JPHES-CruiseT), м. Падеборн (Німеччина, грудень 2014 року і липень 2016 року), нею був розроблений тренінговий курс «Лікувально-оздоровчий туризм». У лютому 2017 року – пройшла міжнародне стажування в м. Варшава (Польща) в рамках діяльності Інституту міжнародного академічного та наукового співробітництва (IIASC). Вона є менеджером міжнародного проекту «543681-Tempus-1-2013-1DE-Tempus-JPHES-CruiseT» з 2014 року і по теперішній час.

Викладачі кафедри фізичної терапії та здоров'я людини протягом останніх років брали участь у таких Міжнародних конференціях: XV міжнародна науково-практична конференція «543681-TEMPUS-1-2013-1-DE-TEMPUS-JPHES-CruiseT» щодо створення мережі центрів компетенції з питань розвитку круїзного туризму в Чорноморському регіоні (Грузія та Україна); XV міжнародна науково-практична конференція «Фізична та реабілітаційна медицина в Україні: стан, проблеми, шляхи їх вирішення у світлі вимог ВООЗ, секцій та ради фізичної та реабілітаційної медицини Європейського союзу медичних спеціалістів» (Київ, 11-12 грудня 2015 р.); I Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми фізичного виховання і здоров'я людини» (м. Слов'янськ, 23–27 листопада 2015р.); VI Міжнародна науково-практична конференція «Психологічні, педагогічні та медико-біологічні аспекти фізичного виховання і спорту» (м. Одеса, 20-24 квітня 2015 року); Міжнародна наукова конференція «Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри» (Національний університет водного господарства та природокористування м. Рівне 2016).

Важливим напрямком роботи викладачів є студентська наукова робота: студентські наукові публікації (16 статей), доповіді студентів на наукових конференціях (4 доповіді), робота наукових об'єднань студентів, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді.

У Львівському державному університеті фізичної культури у 2015 році проводилась студентська олімпіада з фізичної реабілітації в якій брали участь Шевель О., Ковальська К. У 2016 році студенти Вертебна А. та Кобзар І. (посіла призове II місце у практичному турі) брали участь у студентській олімпіаді з фізичної реабілітації, яка проводилась у Львівському державному університеті фізичної культури. У 2017 році Всеукраїнська студентська олімпіада з фізичної реабілітації проводилась у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка. В ній брали участь студенти Стецик К. та Вертебна А. (зайняла 4 місце, відзначена грамотами).

Отже, науково-дослідна та міжнародна діяльність викладачів

#

кафедри відповідає нормативним вимогам щодо акредитації рівня вищої освіти «Магістр» спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія).

7. Організаційне та інформаційне забезпечення

Організаційне та інформаційне забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація» здійснюється науковою бібліотекою як провідною інформаційною структурою університету.

Бібліотека Херсонського державного університету підпорядкована Міністерству освіти і науки України.

На сьогодні бібліотечний фонд становить 516282 примірника. За видами: книги, брошури – 480339 (примірників), газети – 4231 (річні комплекти), журнали – 31712 (примірники). За цільовим призначенням: навчальна література – 208020 (примірників), наукова література – 259819 (примірників), художня – 48443 (примірників).

Дисертаційний фонд складає 335 документів, фонд авторефератів – 1312 документів. З цим фондом активно працюють викладачі, аспіранти, здобувачі, студенти ХДУ та науковці інших ЗВО.

Фонди бібліотеки розкривають 14 каталогів, 10 картотек, в тому числі каталог і картотека праць викладачів університету. Проводиться роз'яснювальна робота з визначення індексів УДК до наукових праць.

Середньорічна кількість читачів обслугованих всіма структурними підрозділами складає 320647, які опрацьовують 712643 документа.

Забезпеченість навчального процесу фаховою літературою складає 100 % необхідних підручників та посібників, серед яких достатня кількість таких, що підготовлені та вийшли друком в університетському видавництві. Всього для напряму підготовки (спеціальності) наявні: 3319 примірників, з них державною мовою видання – 1643, загальний відсоток державною мовою видання – 49,5%.

Постійно відбувається вдосконалення технічної бази для інформаційного забезпечення діяльності бібліотеки ХДУ, зокрема шляхом придбання комп'ютерної техніки, допоміжних технічних засобів, програм.

Студенти спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) забезпечені фаховими періодичними виданнями у відповідності до ліцензійних вимог.

Студенти користуються бібліотекою університету, її основними фондами та читальними залами. Значна частина студентів користується обласною науковою бібліотекою ім. О. Гончара, з якою укладено відповідну угоду.

З 2002 року уся техніка, яка знаходиться у бібліотеці, підключена до адміністративної мережі університету і до Інтернету. У читальному залі Інтернет доступний протягом дня без обмежень, для роботи співробітників університету доступ до Інтернету з комп'ютерів на робочих місцях -

відповідно графіку. Крім того, встановлена система WI-FI дозволяє працювати на території університету всім зареєстрованим користувачам протягом дня без обмежень.

Особлива увага приділяється накопиченню на електронних носіях сучасної наукової літератури, виданої як в Україні, так і за її межами. Електронний каталог містить понад 133684 записів.

Однім з ефективних шляхів поповнення електронної бібліотеки сучасними матеріалами є функціонування сайтів кафедр, де розміщено літературу за профілем навчальної діяльності. Активно впроваджується розміщення на Web-сторінках віртуального університету методичних матеріалів: методичних розробок за навчальними дисциплінами, матеріалів до самостійної роботи, завдань для самоконтролю, текстів лекцій, навчальних посібників, що розроблені викладачами університету, вимог щодо оформлення випускних та курсових робіт. Окремо розміщено інформацію для абітурієнтів.

Методичному та інформаційному забезпеченню навчально-виховного процесу кафедри значно сприяє бібліотека кафедри фізичної терапії та здоров'я людини, в якій підібрана навчальна, наукова, методична література обсягом біля 200 найменувань, що систематизовані за розділами: «Нові надходження», «На допомогу студенту», «Студенту-заочнику» тощо. У бібліотеці кафедри є картотека літератури університету. Окрім того, література підібрана з окремих тем семінарських занять.

Викладачі кафедри постійно працюють над питанням збагачення методичного забезпечення: розробляються посібники, авторські програми, методичні рекомендації до практичних (лабораторних, семінарських) занять, самостійної роботи студентів тощо.

Аналіз організаційного та інформаційного забезпечення освітнього процесу фахівців рівня вищої освіти "Магістр" спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) засвідчив його відповідність акредитаційним вимогам.

8. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

В акредитаційній справі подана загальна інформація про матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності університету і кафедри фізичної терапії та здоров'я людини.

У наявності є всі документи, що засвідчують право володіння і користування приміщеннями для здійснення навчально-виховного процесу на термін, необхідний для завершення циклу навчання: Державний Акт на право постійного користування землею; санітарний паспорт ХДУ; висновок державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки про відповідність існуючих будівель, споруд на території ХДУ у організації та проведенні діяльності сфері надання освітніх послуг; лист МОН України про кошти, майно (будівлі, споруди) ХДУ № 621 від 03.06.2016 р. Приміщення, які використовуються в навчально-виховному процесі, відповідають вимогам будівельних і санітарних норм, документам, що регламентують

порядок упровадження освітньої діяльності.

Кафедра фізичної терапії та здоров'я людини розміщена в головному корпусі Херсонського державного університету за адресою вул. Університетська, 27. Для здійснення освітнього процесу, наукової та методичної діяльності кафедра має достатню навчально-матеріальну базу, яка забезпечує умови для проведення лекційних, лабораторних, практичних та семінарських занять згідно до вимог навчальних планів і програм.

Для студентів спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) заняття проводяться в навчальних аудиторіях головного корпусу: 6 лекційних аудиторій - № 623, 711, 721, 725, 818, 820; спеціалізовані аудиторії, які обладнані сучасним науковим устаткуванням для проведення лабораторних, практичних та семінарських занять - № 614, 702, 706, 708, 712, 719, 817 (загальна площа 339 м²) та спеціалізовані кабінети лікувальної фізкультури, масажу і фізіотерапії на базі санаторію-профілакторію ХДУ загальною площею 58 м². Всі навчальні аудиторії обладнано необхідним меблями та оснащенням і відповідають санітарно-технічним вимогам і правилам навчального процесу.

Для персональної роботи в мережі Internet студенти мають в розпорядженні 1 комп'ютерний клас (ауд. №604) на 11 місць та два загальноуніверситетські комп'ютерні класи (ауд. № 501, 502) з комп'ютерами останнього покоління із відповідним програмним забезпеченням. Викладачі та студенти мають змогу користуватися ресурсами Internet безкоштовно із власних зареєстрованих ноутбуків завдяки системі Wi-Fi, тобто є можливість забезпечення студентів сучасною навчальною та фаховою інформацією.

Крім того студенти спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) мають можливість працювати у залах бібліотеки при виконанні наукових робіт та підготовки до занять.

Кафедра фізичної терапії та здоров'я людини забезпечена приміщеннями для завідувача кафедри, професорсько-викладацького складу та допоміжного персоналу. Науково-педагогічний персонал кафедри розміщується в аудиторіях №710 – кабінет завідувача та №707 – кабінет для викладачів кафедри, загальна площа яких складає 16,56 м² та 16,52 м², відповідно. Обидва кабінети оснащено необхідною комп'ютерною технікою, що надає можливість безкоштовно користуватися послугами мережі Internet, розміщувати на сайті кафедри методичні матеріали, мати власну електронну пошту для роботи зі студентами в on-line режимі. Також кабінети забезпечені відеотекою, навчальною та методичною літературою, матеріалами практики для підтримки якісного навчального процесу, умебльовані відповідно до санітарних норм, мають телефонний зв'язок.

Для проведення загальних заходів: зібрань, наукових, науково-практичних, науково-методичних конференцій та семінарів використовується лекційна аудиторія університету №256, її площа становить 212,1 м², та конференц-зала факультету природознавства, здоров'я людини і туризму (аудиторія №725), площа якої становить 52,60 м². Ці аудиторії оснащені сучасним мультимедійним обладнанням, що дає можливість використання

відеоматеріалів та різних програм для проведення заходів.

Всі приміщення кафедри щорічно ремонтуються, оновлюється наочність. Завідувач кафедрою забезпечує суворий контроль за дотриманням правил охорони праці та правил техніки безпеки.

В даний час наведене вище інформаційно-технічне забезпечення активно використовується студентами та викладачами випускаючої кафедри фізичної терапії та здоров'я людини при підготовці і проведенні більшості навчальних курсів.

У головному учбово-лабораторному корпусі №1 є 2 великі спортивні зали загальною площею 1213,5 м² та спортивні майданчики. Спортзали обладнані роздягальнями, душовими кімнатами та іншими приміщеннями господарського призначення (для зберігання спортивного інвентарю).

Херсонський державний університет має сучасну матеріально-технічну базу: 6 учбових корпусів (загальна навчальна площа – 54,778 тис. м²); студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки на 1547 місць; бібліотека з 5 читальними залами та 3 абонементами навчальної літератури, фонд якої налічує близько 500 тис. примірників; 2 актові зали; 3 спортивні зали; навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр з водних видів спорту; агробіостанцію-ботанічний сад; астрономічна обсерваторія; виставкова зала; музей історії університету; юридична клініка; парк сільськогосподарської техніки; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря загальною площею 51,188 тис. м².

В університеті діє редакційно-видавничий відділ, що задовольняє потреби викладачів і студентів у друкованих навчально-методичних матеріалах.

Для вирішення службових питань використовується транспорт університету. Власні газові котельні обігрівають учбові корпуси та студентські гуртожитки університету.

Херсонський державний університет здійснює право користування та розпорядження відведеними йому земельними ділянками й переданим на баланс майном у відповідності до чинного законодавства України.

Університет регулярно перевіряється службами санітарного нагляду, пожежної безпеки та охорони праці й результати таких перевірок свідчать, що будівлі учбових корпусів, інші споруди та приміщення гуртожитків відповідають санітарно-технічним нормам і правилам пожежної безпеки.

Ректорат та адміністрація, декани та завідувачі кафедрами університету приділяють багато уваги збереженню державного майна. Всі матеріальні цінності знаходяться на відповідальному збереженні матеріально-відповідальних осіб, які є на кожному факультеті та в гуртожитках університету.

Віддаленість гуртожитків від навчальних корпусів незначна. Два гуртожитки студмістечка розташовані на відстані 150 м від навчальних корпусів, і один – на відстані біля 1 км. Забезпеченість студентів-мешканців інших міст гуртожитком становить 70 %. Гуртожитки мають загальну площу 18630 м².

Студенти факультету природознавства здоров'я людини та туризму проживають у гуртожитках № 2, 3, 4, що знаходяться поблизу головного навчального корпусу № 1 по вул. Гімназична, буд. № 34, вул. Університетська, буд. № 2 та вул. Ливарна, буд. № 1, відповідно. Гуртожитки мають централізоване опалення, міське водопостачання та каналізацію, обладнані ліфтом, телефонізовані та радіофіковані. Всі студенти спеціальності Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія), які бажають проживати у гуртожитку, забезпечені місцями на 70 %. На одного студента припадає 6,6 м² житлової площі, що відповідає санітарним нормам. В гуртожитках студенти проживають по 2-3 особи в одній кімнаті.

Санітарно-технічний стан приміщень відповідає державним санітарним нормам. Для студентів з фізичними вадами корпуси університету та гуртожитки обладнано пандусами.

Перевіркою встановлено, що стан матеріально-технічного забезпечення відповідає акредитаційним вимогам, дозволяє здійснювати якісну підготовку фахівців рівня вищої освіти «Магістр» спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) у межах ліцензійного обсягу.

9. Робота студентського самоврядування на факультеті

Студентське самоврядування університету діє згідно Положення про Студентський Парламент Херсонського державного університету. В цій діяльності максимально виявляються і реалізуються творчі здібності студентів, формуються моральні якості, підвищується ініціатива кожного за результатами своєї праці. У зв'язку з цим зростає роль студентських колективів у залученні молоді до процесу управління справами навчального закладу.

З метою регулювання навчально-виховних, соціально-економічних та інші відносини між адміністрацією Херсонського державного університету та профспілковим комітетом первинної профспілкової організації студентів, аспірантів та докторантів Херсонського державного університету було підписано колективний договір, умови якого сприяють розвитку виховного процесу студентів університету.

При гуманітарному відділі працює студентський волонтерський центр «Власний вибір», який діє згідно Положення про студентський волонтерський центр «Власний вибір». Центр встановлює зв'язки із соціальними службами для молоді, укладає договори про здійснення волонтерської роботи з навчально-виховними установами міста та створює умови для інтеграції в міжвузівську систему соціальної роботи з молоддю.

Згідно з діючим законодавством, студенти університету входять до складу вчених рад факультетів та університету, представлено студентство і у Конференції трудового колективу ХДУ (не менше 10%). Фінансування діяльності органів студентського самоврядування здійснюється у межах 5% від спеціального фонду університету.

Старостат університету об'єднує старост академічних груп всіх

факультеті, керування старостатом належить голові старостату або його заступникам. На засіданнях старостату виявляються найбільш проблемні питання стосовно організації освітнього процесу, прав студентів, якості викладання і т.п. Основними завданнями старостату є: забезпечення виконання студентами своїх обов'язків; забезпечення і захист прав та інтересів студентів, зокрема стосовно організації навчального процесу; сприяння навчальній, науковій і творчій діяльності студентів; сприяння і створення необхідних умов для навчальної діяльності, проживання і відпочинку студентів.

Первинна профспілкова організація студентів (далі – ППОС) ХДУ – це організаційна ланка Профспілки працівників освіти і науки України, яка на добровільних засадах входить до Федерації профспілок України.

Основними напрямками роботи профспілкового комітету є:

- забезпечення і захист законних прав та інтересів студентів;
- здійснення проектної діяльності з метою отримання додаткового фінансування від донорів для організації процесу формування конкурентоспроможного випускника ХДУ:
- контроль за навчальною і трудовою дисципліною студентів, житлово-побутовими умовами, оперативне реагування на їх порушення;
- організація і проведення оздоровлення та відпочинку,
- надання інформаційної допомоги за питаннями і проблемами студентів,
- організація та проведення культурно-масової та спортивно масової роботи,
- підтримка обдарованої студентської молоді.

Вирішення багатьох питань соціального характеру визначається Колективною угодою між адміністрацією університету та профспілковим комітетом ППОС ХДУ.

З березня 2004 року при органах студентського самоврядування Херсонського державного університету та Первинній профспілковій організації студентів ХДУ діє антикорупційний студентський центр.

З метою надання допомоги студентам щодо успішного працевлаштування в університеті проводяться Дні кар'єри, зустрічі з роботодавцями. Створена опікунська рада, яка діє на підставі Положення і надає суттєву допомогу в організації соціально-культурного життя студентів, зокрема і у питаннях пошуку майбутнього місця роботи.

Координує роботу творчих колективів та здійснює діяльність щодо національного виховання молоді, популяризації української та світової культури український культурний центр ХДУ.

Спортивне життя студентства організовує спортивний клуб «Епллада», у складі якого працюють численні секції та гуртки, проводяться масові спортивні змагання з різних видів спорту у рамках спартакіади університету.

Згідно наказу ректора ХДУ (№ 915-Д від 16.11.2012 р.) «Про створення психологічної служби» почала функціонувати психологічна

служба, що має на меті сприяти розвитку особистісного, інтелектуального, професійного потенціалу студентів, формуванню готовності до самостійного життя після навчання, адаптації до нових соціальних умов та здійснення фахової підготовки студентів-психологів.

Юридичну допомогу студенти мають можливість отримати в юридичній клініці ХДУ.

Таким чином, в Херсонському державному університеті забезпечується виконання ліцензійних вимог щодо ролі студентського самоврядування в діяльності ЗВО.

10. Якісні характеристики підготовки фахівців

Експертною комісією проведено аналіз гуманітарної та соціально-економічної, природничо-наукової (фундаментальної) та спеціальної (фахової) підготовки студентів рівня вищої освіти «Магістр» спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія).

Заліки з дисциплін, робочі програми яких передбачають проведення лабораторних чи практичних занять, виставляються за результатами поточної успішності навчання студентів. Екзамени проводяться за білетами або тестовими завданнями, розробленими у відповідності до робочих навчальних програм, і охоплюють усі аспекти предметів, що вивчаються. Білети та тестові завдання щорічно затверджуються на засіданнях кафедр.

Результати екзаменаційних сесій та атестацій обговорюються на засіданнях кафедри, навчально-методичній та вченій радах факультету природознавства, здоров'я людини і туризму, а також у студентських групах.

Контрольні вимірювання залишкових знань, проведені експертами на 1-М та 2-М курсах спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія), співставлялися з результатами самоаналізу, проведеним кафедрою фізичної терапії та здоров'я людини.

Результати експертизи на 1-М та 2-М курсах спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) рівня вищої освіти «Магістр» показали:

- з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки (Основи наукової комунікації іноземними мовами) абсолютна успішність склала 100 %, якість знань – 70,0% (при самоаналізі 100 % та 60 % відповідно);

- з циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (інноваційні засоби реабілітації) абсолютна успішність склала 100 %, якість знань – 71,4% (при самоаналізі 100% та 57,2 % відповідно).

- з циклу спеціальної (фахової) підготовки (Фізична реабілітація неповносправних осіб та фізична реабілітація в геронтології) абсолютна успішність склала 100 %, якість знань – 57,2 % (при самоаналізі 100% та 71,4 %: відповідно).

Загалом, при експертній перевірці спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) за освітньо-професійною

програмою «Фізична реабілітація» другого (магістерського) рівня успішність склала – 100 %, якість знань – 64,0 % (при самоаналізі успішність – 100 %, якість знань – 65,0 %). Таким чином, розбіжність між результатами експертної перевірки та самоаналізом складає: абсолютна успішність – 0 %, якість знань – 1 %, що не перевищує акредитаційні вимоги (5 %).

У процесі експертизи була проведена перевірка якості проведення практик студентів-магістрантів. Наскрізна та робочі програми практик містять завдання, які повною мірою відображають основні напрямки розвитку системи фахової підготовки фахівців-реабілітологів у даному регіоні та формування фахових компетенцій. Обрані для проведення практик установи відповідають вимогам.

Під час практик студентами оформлюється необхідна документація, яка повною мірою відображає головні положення програм практик; студенти переважно добре підготовлені до професійної діяльності, мають ґрунтовні знання та практичні вміння; оформлення звітної документації відповідає нормативним вимогам щодо подібного типу робіт.

Таким чином, якість підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) відповідає умовам акредитації.

Загальні висновки та пропозиції

На підставі вивчення поданих на акредитацію матеріалів Херсонського державного університету і перевірки результатів підготовки безпосередньо у навчальному закладі експертна комісія дійшла висновку:

підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія) галузі знань 22 Охорона здоров'я з ліцензованим обсягом прийому 20 осіб відповідає нормативним вимогам і може бути акредитована за заявленим рівнем підготовки – «Магістр»;

Вважаємо за необхідне висловити також зауваження, які мають головним чином рекомендаційний характер і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

1. Активізувати роботу по підвищенню науково-методичного рівня викладачів шляхом проходження стажування на базі провідних університетів України та зарубіжжя за фахом фізична терапія, ерготерапія.

2. Посилити якісний склад кадрового забезпечення кафедри шляхом залучення доктора наук відповідної, або спорідненої науково-педагогічної спеціальності на постійній основі та/або сприяти одержанню наукового ступення доктора наук, присвоєння вченого звання професора доцентами кафедри.

3. З метою забезпечення високої якості професійної підготовки магістрів фізичної реабілітації (фізичної терапії, ерготерапії) на основі комплексного співробітництва випускової кафедри фізичної терапії та здоров'я людини із зацікавленими підприємствами і організаціями – провідними роботодавцями регіону створити дорадчо-консультативний орган – експертну раду роботодавців зі спеціальності фізична реабілітація (фізична терапія, ерготерапія).

Голова експертної комісії
завідувач кафедри фізичної реабілітації
Запорізького національного університету,
доктор біологічних наук, професор

Н.В. Богдановська

Експерт
завідувач кафедри фізичної реабілітації
та спортивної медицини Медичного інституту
Сумського державного університету,
кандидат біологічних наук,
доктор педагогічних наук, професор

О.О. Єжова

Дата " 15 " грудня 2017 року

"З ЕКСПЕРТНИМИ ВИСНОВКАМИ ОЗНАЙОМЛЕНИЙ"

В.о. ректора Херсонського
державного університету,
професор

Н.А. Тюхтенко

Дата " 15 " _____ грудня 2017 року

Голова експертної комісії

Н.В. Богдановська

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація»

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) *	Фактичне значення показника **	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
1	Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	
2	Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	1 д.м.н., доцент; 1 к.м.н., доцент; 1 к.б.н., доцент	
3.	Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
	1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+ к.м.н., доцент	
	2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			

	3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+ 39 років	
4.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	50
	2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	44,1	+19,1
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
5.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	42,5	+27,5
	2) практичної роботи за фахом			

6.	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	13 із 13 100 % 3 показники – 2 викл., 4 показники – 4 викл., 5 показників – 3 викл. 6 показників – 7 викл., 10 показників – 1 викл.	
7.	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	+	+	
	2) з науковим ступенем та вченим званням	+	1 к.б.н., доцент	
	3) з науковим ступенем або вченим званням			
	8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
2. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності				
1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,4	+8

2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	
3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
	2) пунктів харчування	+	+	
	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
	6) медичного пункту	+	+	
4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком(мінімальний відсоток потреби)	70	70	
5.	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
3. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності				
1.	Наявність опису освітньої програми	+	+	
2.	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
3.	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	

5.	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6.	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7.	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
4. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності				
1.	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	6	+1
2.	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
3.	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	

Голова експертної комісії

Н.В. Богдановська

4.	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	
----	---	----	----	--

Дата « 15 » грудня 2017 року

Голова експертної комісії
завідувач кафедри фізичної реабілітації
Запорізького національного університету,
доктор біологічних наук, професор

Н.В. Богдановська

Експерт
завідувач кафедри фізичної реабілітації
та спортивної медицини Медичного інституту
Сумського державного університету,
кандидат біологічних наук,
доктор педагогічних наук, професор

О.О. Єжова

“З ЕКСПЕРТНИМИ ВИСНОВКАМИ ОЗНАЙОМЛЕНИЙ”

В.о. ректора Херсонського
державного університету,
професор

Н.А. Тюхтенко

Дата « 15 » грудня 2017 року

Якісні характеристики підготовки фахівців

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) *	Фактичне значення показника **	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60	+10
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			

	2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	57,2	+7,2
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	71,4	+21,4
3	Організація наукової роботи			
3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів		+	
3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)		+	

Дата « 15 » грудня 2017 року

Голова експертної комісії
завідувач кафедри фізичної реабілітації
Запорізького національного університету,
доктор біологічних наук, професор

Н.В. Богдановська

Експерт
завідувач кафедри фізичної реабілітації
та спортивної медицини Медичного інституту
Сумського державного університету,
кандидат біологічних наук,
доктор педагогічних наук, професор

О.О. Єжова

“З ЕКСПЕРТНИМИ ВИСНОВКАМИ ОЗНАЙОМЛЕНИЙ”

В.о. ректора Херсонського
державного університету,
професор

Н.А. Тюхтенко

Дата « 15 » грудня 2017 року

Голова експертної комісії

Н.В. Богдановська

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

за освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація»

другого (магістерського) рівня спеціальності 227 Фізична реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія)

№ з/п	Дисципліна	Курс	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки								Самоаналіз			Експертна перевірка		
					К-ть	%	5		4		3		2		Успішність	Якість знань	Середній бал	Успішність	Якість знань	Середній бал
							К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки																				
1	Основи наукової комунікації іноземними мовами	1	131М	10	10	100	2	20	4	40	4	40	0	0	100	60	3,8	100	70	4,0
Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки																				
2	Інноваційні засоби реабілітації	2	231М	7	7	100	2	28,6	2	28,6	3	42,8	0	0	100	57,2	3,8	100	71,4	4,0
Цикл спеціальної (фахової) підготовки																				
3	Фізична реабілітація неповносправних осіб	2	231М	7	7	100	2	28,6	3	42,8	2	28,6	0	0	100	71,4	4,0	100	57,2	3,8
4	Фізична реабілітація в геронтології	2	231М	7	7	100	2	28,6	3	42,8	2	28,6	0	0	100	71,4	4,0	100	57,2	3,8
Усього				31	31	100	8	25,8	12	38,7	11	35,5	0	0	100	65	3,9	100	64	3,9

Голова експертної комісії

В.о. ректора університету

професор Н.В. Богдановська

професор Н.А. Тяхтенко

ПОГОДЖЕНО

Голова експертної комісії Міністерства
освіти і науки України

 проф. Н.В. Богдановська

«13» грудня 2017 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

В. о. ректора Херсонського державного
університету

 проф. Н.А. Тюхтенко

«12» грудня 2017 року

Графік

Проведення комплексних контрольних робіт

факультет природознавства, здоров'я людини і туризму

Освітньо-професійна програма Фізична реабілітація

Спеціальність 227 Фізична реабілітація

Рівень вищої освіти магістр

Дата проведення	Курс	Назва дисциплін	Час проведення	Аудиторія	Екзаменатор	Експерт
1	2	3	4	5	6	7
Дисципліни з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки						
13.12.17	1 курс	Основи наукової комунікації іноземними мовами	11:50	725	доц. Покорна Л.М.	проф. Богдановська Н.В.
Дисципліни з циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки						
13.12.17	2 курс	Інноваційні засоби фізичної реабілітації	11:50	614	доц. Козій Т.П.	проф. Богдановська Н.В.

Дисципліни з циклу спеціальної (фахової) підготовки						
13.12.17	2 курс	Фізична реабілітація в геронтології	13:40	614	доц. Карпукіна Ю.В.	проф. Богдановська Н.В.
14.12.17	2 курс	Фізична реабілітація неновносправних осіб	10:10	614	доц. Васильсва Н.О.	проф. Єжова О.О.

Декан факультету природознавства,
здоров'я людини і туризму

доцент Глушенко І.І.

